

CAT WELFARE – ENGLISH/VIETNAMESE

Cat Protection Society	Hội Bảo Vệ Cho Mèo
of NSW	ở Tiểu Bang NSW
FACTSHEET	TỜ THÔNG TIN
Cat welfare	Chăm sóc sức khỏe an toàn cho mèo
Cats make wonderful pets – almost a third of Australian households have a pet cat or cats, and most consider them as part of the family. Pet cats are good for us too – as well as providing companionship, research shows they help us to have better physical and mental health, and they make us happy.	Mèo là con vật yêu quý thần kỳ - gần một phần ba gia đình ở nước Úc có cưng nuôi một hay nhiều con mèo, và đa số coi chúng như là một phần tử của gia đình. Các chú mèo yêu quý cũng tốt cho chúng ta nữa - như chúng là bầu bạn cho chúng ta, nghiên cứu cũng cho thấy là chúng giúp làm cho ta được mạnh khỏe thêm về tinh thần cũng như thể chất, và chúng làm cho ta vui nữa.
Whether you have decided to feed and befriend a stray cat, adopted from a shelter or chosen your cat from a breeder, you need to ensure your cat is desexed (sterilised). Desexing your cat prevents feline overpopulation and it is good for your cat and the environment.	Dù là bạn quyết định muốn cho một con mèo lạc thức ăn hay muốn nuôi nó, muốn xin một con mèo ở chỗ nướng nấu về nhà nuôi, hay muốn chọn một con mèo của người chăn nuôi gây giống, bạn cần phải biết chắc là chúng đã mất khả năng sinh đẻ (đã bị hoạn/ thiến) rồi. Việc thiến mèo ngăn ngừa không cho dân số mèo quá đông và tốt cho con mèo của bạn và tốt cho môi trường.
What age should a cat be desexed?	Nên thiến con mèo vào cỡ tuổi nào?
For maximum health and social benefits, all kittens should be desexed before they reach sexual maturity (12-16 weeks/3 -4 months). However, it is never too late to prevent unwanted kittens by desexing adult cats.	Để tốt nhất cho sức khỏe và lợi ích tối đa cho xã hội nên hủy giới tính (thiến) tất cả các con mèo con trước khi chúng tới tuổi trưởng thành tình dục, (12 - 16 tuần lễ / 3-4 tháng). Tuy vậy, để tránh cho khỏi phải có lũ mèo con mà không ai muốn cả thì thiến con mèo đã trưởng thành rồi cũng chưa quá trễ.
Kittens can be safely desexed from 8-10 weeks of age (by the time they weigh 1 kilogram). Early-age desexing prevents the development of antisocial behaviours associated with sexual maturity as well as guaranteeing no unwanted kittens.	Có thể thiến mèo con một cách an toàn từ lúc chúng được 8 tới 10 tuần lễ (khi chúng cân được 1 kí). Thiến sớm ngăn không cho chúng phát triển các hành vi bất thân thiện khi đã trưởng thành về tình dục và cũng bảo đảm là khỏi phải bị một lũ mèo con không ai muốn cả.

<p>There is absolutely no truth to the old myth that female cats should be allowed to have one litter of kittens before being desexed. In fact, having a litter increases their risk of cancer.</p>	<p>Chuyện hoang đường là phải cho mèo cái đẻ một lứa mèo con trước khi đem ra thiến tuyệt nhiên không đúng với sự thật. Thực ra đẻ ra một lứa thì rủi ro chúng bị ung thư sẽ gia tăng.</p>
<p>Undesexed ('entire') male cats are much more likely to exhibit unwanted behaviours such as spraying pungent-smelling urine (including inside the house), wandering and getting into fights with other cats. They can also be more aggressive with people and are generally less affectionate than desexed males.</p>	<p>Mèo đực chưa thiến (còn nguyên vẹn) thường hay có các hành vi không tốt như là phun nước tiểu khai mùi (kể cả trong nhà), đi lang thang và đánh nhau với các con mèo khác. Chúng cũng hung dữ hơn với người ta và thường thì không thân thiện như các con mèo đã bị thiến rồi.</p>
<p>Undesexed cats are at higher risk of injury, being run over, and potentially fatal diseases such as Feline Immunodeficiency Virus and Feline Leukaemia Virus. Desexing reduces the risk of many types of cancer in both male and female cats.</p>	<p>Các con mèo chưa thiến có nhiều rủi ro bị thương tích hơn, bị cán xe nhiều hơn, và có thể bị các bệnh nguy hiểm đến tính mạng như Vi Khuẩn Giảm Miễn Nhiễm Mèo và Vi Khuẩn Ung Thư Máu Mèo. Thiến làm giảm rủi ro mắc nhiều loại bệnh ung thư cho mèo đực cũng như cho mèo cái.</p>
<p>Desexing makes cats healthier, happier, less likely to wander: in short, desexed cats make better pets.</p>	<p>Thiến các con mèo làm cho chúng khỏe mạnh hơn, ít đi lang thang hơn: nói vắn tắt đi thì mèo đã thiến rồi trở thành các con vật yêu quý tốt hơn.</p>
<p>What is involved?</p>	<p>Cần phải làm gì?</p>
<p>There are no known long-term risks associated with desexing or early-age desexing. Early-age desexing has been practised for more than 20 years and has been found to be medically and behaviourally safe for cats.</p>	<p>Chưa biết việc thiến hay làm mất khả năng sinh đẻ lúc hãy còn nhỏ có rủi ro dài hạn nào hay không. Việc thiến hay làm mất khả năng sinh đẻ lúc hãy còn nhỏ tuổi đã được thi hành hơn 20 năm nay và đã được thấy là an toàn cho sức khỏe và cho hành vi của các con mèo.</p>
<p>Female desexing (also called spaying/speying) involves the surgical removal of the ovaries and uterus (through a small incision on the side or on the belly) while the cat is under general anaesthetic. After surgery, the cat will need to rest and should be kept indoors and quiet for the next few days. You should keep an eye on the incision scar and contact your vet if the scar appears to be swollen, weeping or bleeding. You will also need to know what type of stitches have been used and make sure your cat does not pull at them.</p>	<p>Hoạn mèo cái (cũng gọi là cắt buồng trứng) gồm có mổ để cắt bỏ các buồng trứng và tử cung đi (qua một vết rạch nhỏ về phía bên hay ở trên bụng) trong khi con mèo được gây mê tổng quát. Sau khi mổ, con mèo cần phải nghỉ ngơi và nên giữ nó ở trong nhà và cho nó được yên tĩnh mấy ngày. Bạn nên lưu ý quan sát chỗ sẹo mổ và liên lạc với thú y nếu cái sẹo có vẻ sưng, rỉ nước hay chảy máu. Bạn cũng nên biết họ dùng loại mũi khâu nào và bảo đảm là con mèo không có kéo mũi khâu đó.</p>

Male desexing (also called neutering) is also carried out under general anaesthetic and involves the removal of the testes through a small incision in the scrotum. There are no stitches. After surgery, the cat should be kept indoors and quiet for a few days.	Hủy giới tính (cũng gọi là thiến) mèo đực cũng được làm với thuốc mê tổng quát và gồm có việc cắt bỏ tinh hoàn qua một vết rạch nhỏ ở bìu đái. Không có mũi khâu nào. Sau khi giải phẫu, nên giữ con mèo trong nhà và cho được yên tĩnh mấy ngày.
Most male and female cats and kittens recover very quickly from desexing. Your vet will give you post-operative care instructions. Make sure your cat has plenty of fresh water to drink and offer them their favourite foods. Observe them closely and if your cat appears listless and doesn't have their normal appetite back within 24 hours you should contact your vet.	Sau khi thiến/hoạn, đa số mèo đực và mèo cái hồi phục rất mau lẹ. Bác sĩ thú y sẽ chỉ dẫn cho bạn cách chăm sóc chúng sau khi mổ. Phải chắc là mèo có nhiều nước trong sạch để uống và cho chúng ăn các thức ăn chúng thích nhất. Quan sát chúng kỹ lưỡng và nếu con mèo có vẻ lơ phờ và chưa ăn bình thường trở lại trong vòng 24 giờ thì bạn nên liên lạc với thú y.
Benefits	Ích lợi
The benefits of desexing – no unwanted kittens; preventing the development of antisocial behaviours; and reducing the risks of a number of diseases – far outweigh the risks.	Ích lợi của việc thiến/hoạn là không phải có lũ mèo con mà không ai muốn cả, ngăn ngừa việc phát triển hành vi bất thân thiện, giảm rủi ro mắc một số bệnh - tức là có nhiều giá trị hơn so với các rủi ro của việc thiến.
Tragically, in NSW every year thousands of cats are euthanased (killed) in pounds and shelters because there are too many cats and kittens and not enough homes. You can help to stop this by ensuring your cat is desexed.	Bi thảm thay ở NSW hàng năm có bao nhiêu ngàn con mèo bị hy sinh (giết) trong các trại nhốt và các chỗ nướng nấu vì có quá nhiều mèo lớn và mèo con mà không đủ người nuôi. Bạn có thể giúp làm ngưng chuyện này bằng cách thiến con mèo.
Different vet clinics charge different prices for desexing, varying from about \$120 to about \$300. If you need assistance with accessing affordable desexing, Cat Protection can help you. If you don't speak English, please ask an English-speaking friend or relative to call our office (9am-4pm, Monday to Friday, 9519 7201) and we can find a clinic or program that will provide you with discounted desexing for your cat.	Các phòng khám thú y tính giá cả khác nhau để thiến mèo, giá thay đổi từ \$120 tới khoảng \$300. Nếu bạn cần trợ giúp để đủ sức tham gia việc thiến mèo, Hội Bảo Vệ Mèo (Cat Protection) có thể giúp quý vị. Nếu bạn không biết tiếng Anh, làm ơn nhờ một người bạn hay thân nhân gọi lại văn phòng của chúng tôi (từ 9 giờ sáng tới 4 giờ chiều, từ thứ Hai đến thứ Sáu, số 9519 7201) và chúng tôi có thể kiếm một phòng khám hay chương trình sẽ thiến mèo cho quý vị với giá giảm bớt.
What is microchipping and registration?	Vi mạch (Microchip) và đăng ký là gì?
A microchip is the size of a grain of rice and contains a barcode which can be 'read' by a small hand-held device called a microchip scanner. A microchip is not a location or tracking device. It is implanted under the skin near the shoulders. The numbers from the	Một vi mạch cỡ bằng một hạt gạo và chứa một mã vạch (barcode) có thể "đọc được" với một dụng cụ nhỏ cầm tay gọi là máy soi mã vạch. Một vi mạch không phải là dụng cụ để xác định vị trí hay theo dõi. Nó được đặt dưới da gần hai bả vai. Các số của mã vạch được để vào một

<p>microchip barcode are entered onto a database, the NSW Companion Animals Register and when you register your cat, your address and contact details are then linked to that microchip number.</p>	<p>kho dữ kiện, Sổ Đăng Ký Súc Vật Bầu Bạn ở NSW (NSW Companion Animals Register), và khi bạn đăng ký mèo của mình thì địa chỉ và chi tiết để liên lạc của bạn được liên kết với số của vi mạch đó.</p>
<p>This means if your cat is lost and is taken to a pound or shelter, the staff there can use a scanner to 'read' your cat's microchip number. When they look up that number in the Companion Animals Register they will see your contact details and will contact you to let you know your cat is with them.</p>	<p>Điều này có nghĩa là nếu con mèo đi lạc và được mang vào trạm nhốt hay chỗ nương náu, thì nhân viên ở đó có thể dùng một máy soi (roi) để "đọc" số vi mạch của con mèo của bạn. Khi họ kiểm số đó trong Sổ Đăng Ký Súc Vật Bầu Bạn, họ sẽ thấy các chi tiết để liên lạc của bạn và sẽ liên lạc với bạn để cho biết là họ có con mèo của bạn.</p>
<p>Your information is confidential and only authorised staff at councils, pounds, shelters and vet clinics can see it. It's important to keep your details up-to-date so you can be reunited with your cat if they are ever lost. You can update your phone and address details by creating your own account with the NSW Pet Registry or by contacting your local council.</p>	<p>Thông tin của bạn được giữ bí mật và chỉ có nhân viên ở hội đồng thành phố, trạm nhốt, chỗ nương náu và các phòng khám thú y mới có thể xem được thôi. Điều quan trọng là phải cập nhật tất cả các chi tiết để bạn có thể đoàn tụ với mèo của mình nếu chúng bao giờ đi lạc. Bạn có thể cập nhật số điện thoại và địa chỉ bằng cách mở một tài khoản với Sổ Đăng Ký Súc Vật Bầu Bạn ở NSW hay bằng cách liên lạc với hội đồng thành phố địa phương.</p>
<p>Microchipping and registering your pets is required by NSW law. The fee for registration is paid only once for each pet. As at September 2017, the lifetime registration fee for a desexed cat owned by an eligible pensioner is \$23 or \$55 for a non-pensioner. If your cat is not desexed, the fee is \$201: another good reason to desex your cat.</p>	<p>Luật pháp ở NSW đòi hỏi phải đặt vi mạch và đăng ký các con vật yêu quý của bạn. Chỉ phải trả lệ phí để đăng ký một lần thôi cho mỗi con vật cưng yêu. Từ tháng 9 năm 2017 trở đi, lệ phí đăng ký suốt đời cho một con mèo đã thiến/hoạn rồi của một người đủ điều kiện để hưởng trợ cấp của chính phủ (pensioner) là \$23 hay \$55 cho ai không hưởng trợ cấp của chính phủ. Nếu mèo của bạn chưa thiến thì lệ phí là \$201: một nguyên nhân tốt khác để thiến con mèo đi.</p>
<p>What medicine should my cat have?</p>	<p>Mèo của tôi nên dùng thuốc nào?</p>
<p>All kittens should have their full course of F3 vaccinations and after that, boosters every one to three years, depending on your vet's advice. The F3 is known as a 'core' vaccine and it provides protection against Feline Panleukopaenia Virus, Feline Calicivirus and Feline Herpes Virus.</p>	<p>Tất cả các mèo con phải chủng ngừa đầy đủ loại F3, và sau đó chích tăng thêm (booster). F3 gọi là thuốc chủng 'nòng cốt' và bảo vệ chống lại Vi khuẩn Panleukopaenia ở mèo, Vi Khuẩn Calici ở mèo và Vi khuẩn herpes ở mèo.</p>

<p>Your cat needs to be regularly treated to prevent parasites (fleas and worms). Never use products designed for dogs on your cat – these could kill your cat. Fleas and worms can cause serious health problems for your cat as well as issues for any other pets and people in your household.</p>	<p>Phải chữa mèo của bạn luôn luôn để ngừa ký sinh trùng (bọ chét và giun). Không bao giờ dùng sản phẩm dành cho chó cho con mèo của mình - những cái này có thể giết con mèo được. Bọ chét và giun có thể gây ra các vấn đề sức khỏe trầm trọng cho mèo của bạn cũng như cho các vật cưng khác và cho các người sống trong nhà.</p>
<p>If your cat shows signs of illness (for example, loss of appetite or excessive thirst) or injury (for example, flinching when touched) or changed behaviours (such as hiding if they don't normally do this) you should take them to the vet. Even when your cat is healthy, you should take them to the vet once a year for a check-up: remember, 12 months is a long time in a cat's lifespan.</p>	<p>Nếu mèo của bạn có mấy triệu chứng bị bệnh (ví dụ không ăn hay khát nước quá độ) hay bị thương tích (ví dụ chùn người lại khi rờ nó), hay thay đổi hành vi (như là đi trốn nếu chúng thường không làm như thế) thì bạn nên mang chúng đi khám thú y.</p>
<p>Nutrition and lifestyle</p>	<p>Dinh dưỡng và nếp sống</p>
<p>All cats need a good diet, plenty of fresh water (placed in bowls away from where their food is served), a clean litter tray and somewhere safe and comfortable to sleep.</p> <p>They also benefit from playtime – this helps to keep them mentally and physically healthy. You don't have to spend a lot of money – cats love cardboard boxes, chasing scrunched up paper and you can make food puzzles for them by putting your cat's biscuits in a cardboard tube (such as an empty toilet paper roll).</p> <p>Cats benefit from high places to perch – vertical space is important to cats – and they all need somewhere to stretch and work their claws, such as a sturdy scratching pole.</p>	<p>Tất cả các con mèo đều cần có đồ ăn hàng ngày tốt, đầy đủ nước trong sạch (để trong mấy cái bát cách xa chỗ cho mèo ăn), một khay rác vệ sinh sạch sẽ, và một nơi an toàn và thoải mái để ngủ.</p> <p>Thì giờ để chơi cũng ích lợi cho chúng- điều này làm cho chúng được mạnh khỏe về tinh thần và thể chất. Bạn không cần phải tiêu nhiều tiền - mèo thích các hộp giấy, thích đuổi theo mấy miếng giấy vò lại thành quả bóng và bạn cũng có thể làm mấy trò chơi bố rối (puzzle) với thức ăn bằng cách để bánh bích quy của chúng vào trong một ống giấy (như là vào trong một lõi của cuộn giấy vệ sinh trống rỗng).</p> <p>Các chỗ ngồi chót vót trên cao cũng ích lợi cho mèo- các chỗ thẳng đứng quan trọng cho mèo- và chúng cần chỗ nào để duỗi lưng, và mài móng, ví dụ như một cái cột cứng cáp để cho mèo cào.</p>
<p>When buying cat food, make sure the label says "nutritionally complete and balanced" – cats have very particular dietary needs and can get very sick if they do not get all the vitamins and minerals they need. Dog food cannot substitute for cat food. Some cat food is labelled 'complementary' – this should be given only</p>	<p>Khi mua thực phẩm cho mèo, xem cho chắc chắn là nhãn hiệu viết "đầy đủ dinh dưỡng và thăng bằng"- các con mèo có nhu cầu ăn uống đặc biệt và có thể bị bệnh hoạn nếu không ăn đầy đủ. các sinh tố và khoáng chất cần thiết cho chúng. Thức ăn dành cho chó không thể thay thế thức ăn cho mèo được. Vài thức ăn cho mèo có nhãn hiệu là ' thức ăn được ca ngợi' -</p>

occasionally as a treat as it does not meet your cat's nutritional requirements.	chỉ nên thỉnh thoảng cho thứ này thôi như là một thức ăn đặc biệt vì nó không hội đủ các nhu cầu dinh dưỡng của con mèo.
If your cat is not exclusively indoors, try to contain them to your property by catproofing your fence. For the sake of your cat's health and safety, neighbourhood amenity and wildlife protection always keep your cat securely indoors overnight.	Nếu mèo của bạn không sống hoàn toàn ở trong nhà, cố giữ chúng trong tài sản đất đai của bạn bằng cách làm hàng rào mèo không leo qua được. Để cho mèo của bạn được an toàn và khỏe mạnh, để lợi cho tiện nghi cuộc sống của hàng xóm láng giềng và để bảo vệ dã thú, bao giờ bạn cũng nên giữ cho mèo ở trong nhà vào ban đêm.